

Overblik over tiltag i klimaaf-talen om grøn strøm og varme

Jacob Sparre Christiansen
Partner, Head of Energy & Natural
Resources

Klimaaf-talen af 25. juni 2022 om grøn strøm og varme ("Et grønnere og sikrere Danmark") skal sikre rammevilkår, som kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind samt et udbud af mindst 4 GW havvind til forventet realisering senest i 2030. Delaf-talen om varme- og gassektoren skal sikre udfasning af gas til rumvarme fra 2035, og at Danmark fra 2030 skal være 100 % forsynet med grøn gas.

Klimaaf-talen indeholder tiltag i form af analyser, økonomiske incitamenter og kommende lovgivning, som vil få meget væsentlig betydning for el-, varme- og gassektorerne.

Hensigten med nedenstående er at give et overblik over af-talens helt konkrete tiltag med samtidig angivelse af

tidshorisont herfor.

Her hos DLA Piper vil vi særligt følge de kommende lovgivningsmæssige tiltag tæt og vende tilbage med information herom i takt med, at ny lovgivning, bekendtgørelser og vejledninger sendes i høring.

Jacob Sparre Christiansen
Advokat og Partner
Head of Energy & Natural Resources Sector

Delaftale om mere grøn strøm

Tiltag vedrørende havvind

- Aftalens tiltag om havvind vedrører alene yderligere havvind frem mod 2030. Derfor vil Regeringen, som et senere tiltag, fremlægge forslag til realisering af de langsigtede ambitioner frem mod 2050.
- Regeringen vil i første halvår 2023 præsentere en analyse af, hvorvidt det måtte være relevant inden for rammerne af åben dør-ordningens formål at introducere en undtagelse fra ordningens afstandsbegrænsning.
- Regeringen vil i efteråret 2022 offentliggøre, hvilke statslige arealreservationer, der ophæves, og som dermed frigives til vedvarende energi via åben dør-ordningen.
- Der vil blive udbudt områder, der kan rumme yderligere 4 GW havvind, til etablering inden udgangen af 2030.
- Inden den 1. juli 2022 skal forundersøgelser af finscreenede og attraktive havvindområder, der kan rumme mindst 6 GW havvind, igangsættes.
- Der igangsættes et servicetjek og analysearbejde for at fjerne barrierer i lovgivningen samt skabe smidigere sagsbehandling og forkorte godkendelses- og tilladelsesprocesser i forbindelse med havvindmølleparker (2022-2024).
- Der igangsættes analysearbejder, der skal belyse og udfolde, hvordan nyttiggørelsen af Danmarks havarealer og havvindressourcer skal gennemføres i fremtiden (2022-2024).
- Der afsættes 498 mio. kr. i perioden 2023-2026 til arbejdet med implementering af aftalte energiøer i Nordsøen og ved Bornholm.
- Park 2 – besluttet ved Energiaftale 2018 – omplaceres til området syd for Hesselø.

Tiltag vedrørende solenergi og landvind

a) Staten skal hjælpe med realisering af store energiparker

- Igangsættelse af screening for at identificere et antal større områder, der er egnede til energiparker. I forbindelse med screeningen vil kommunerne og VE-branchen få mulighed for at bringe forslag om udpegning af konkrete energiparker i spil inden 1. oktober 2022. Resultatet af screeningen samt forslag til energiparker skal forelægges aftalepartierne ultimo 2022.
- Der udarbejdes modeller for omfanget af det statslige engagement i planlægningen af energiparkerne, herunder arbejdsdelingen mellem stat og kommuner. Modellerne skal forelægges aftalepartierne ultimo 2022.
- Der belyses forskellige modeller, der kan give berørte lokalområder og kommuner et tydeligt udviklingsperspektiv, lokale gevinster samt styrkelse af områder, hvor energiparkerne placeres.

b) Kommunerne skal fremme vedvarende energi i hele landet

- Regeringen vil i efteråret 2022 invitere Kommunernes Landsforening (KL) til drøftelser om forpligtende målsætninger for kommunernes arealplanlægning for vedvarende energianlæg.

c) Lempelse af arealbegrænsninger

- Miljøstyrelsen skal iværksætte en styrket vejledning til kommunerne om miljøvurderinger og naturdirektiverne.
- Aftalepartierne vil vende tilbage i 3. kvartal 2022 og drøfte muligheden for fjernelse af landvindmølleloftet.
- Der skal gennemføres en ændring af planloven, der vil muliggøre opsætning af VE-anlæg i såkaldte herregårdslandskaber.
- Der skal udarbejdes en analyse, der belyser, hvilke beskyttelseslinjer og regler der begrænser det tilgængelige areal til opsætning af VE, herunder betydningen af bl.a. skovloven, sø- og å-beskyttelseslinjer, beskyttelse af diger, støjgrænser, landskabsudpegninger mv.

d) Lokal forankring og hurtigere planlægningsprocesser i kommunerne

- Det eksisterende beredskab til klagesagsbehandling af sol- og vindprojekter styrkes og forlænges.
- Der igangsættes en undersøgelse af mulighederne for styrket VE-faglighed i klagenævne.
- Der etableres et VE-rejsehold, der bl.a. skal sikre udbredelse af gode eksempler i forbindelse med realisering af VE-projekter i kommunerne.
- Der tilføres 10 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til Landdistriktpuljen til projekter, der har til formål at kompensere lokalsamfund med mange landvindmøller og solcelleanlæg i nærområdet.

- Kortdata til brug for den kommunale planlægning og udvikleres projektering af VE-anlæg forbedres og sammenstilles i Plandata.dk.
- Der igangsættes en analyse af mulighederne for radarstyret lysafmærkning på vindmøller.
- Kommunalbestyrelserne skal vejledes om muligheden for at koble udmøntningen af Grøn Pulje tættere sammen med lokalsamfundets prioriteringer, herunder muligheden for inddragelse af lokale råd.
- Der igangsættes en analyse af mulighederne for, at midler i Grøn Pulje også kan anvendes af kommunerne selv til projekter.
- Aftalepartierne skal ultimo 2022 forelægges en redegørelse om mulige yderligere tiltag til lokal og kommunal opbakning, herunder eventuelle justeringer af eksisterende VE-ordninger.

e) Udbygning af elnettet og fleksibelt forbrug

- Regeringen vil igangsætte et uvildigt eftersyn af benchmarkingmodellen i lyset af behovet for hurtig og omkostnings effektiv netudbygning og -tilslutning. Resultatet af eftersynet forelægges aftalepartierne i 2. kvartal 2023.
- Regeringen skal igangsætte analysearbejder vedrørende mere proaktiv udbygning af transmissionsnettet. Ved analyserne skal der dels tages hensyn til den fremtidige udvikling, sikring af arealer til udbygning af elnettet og bedre borgerbeskyttelse (afrapporteres i 2023), dels modeludvikling for bedre monitorering og fremskrivning af elnetkapaciteten i Danmark (færdigudviklet i 2025).
- Der igangsættes analyser om incitamenter til hurtig nettilslutning i eldistributionsnettet samt optimering af processen for tilslutning af VE-anlæg og netudbygning (afrapporteres i 1. kvartal 2024).
- Der igangsættes analysearbejde vedrørende fremme af fleksibilitetsmarked, fleksible nettilslutningsvilkår og netprodukter (afrapporteres i 2024).
- Der igangsættes analysearbejde vedrørende indsats for hurtigere implementering af tarifmodeller (afrapporteres i 2023).
- Der igangsættes analysearbejde af tariffer til fremme af fleksibilitet (afrapporteres i 2024).

f) Ny pulje til vedvarende energi på mindre tilgængelige arealer

- Der reserveres i alt 354,7 mio. kr. til en ny støtteordning målrettet VE-produktion på mindre tilgængelige arealer, såsom større tagarealer, langs motorveje mm. Aftalepartierne forelægges i 2023 udbudsvilkår for puljen og træffer beslutning om endelig udmøntning.

g) Solcellestrategi

- Regeringen vil fremlægge en solcellestrategi ultimo 2022, hvorunder barrierer og potentielle barrierer for opstilling af solceller skal adresseres. Desuden vil Regeringen afdække, hvorvidt der er udfordringer i forhold til tinglysning af rettigheder over solcelleanlæg og vil vende retur til aftalepartierne herom i 3. kvartal 2022.

h) De teknologineutrale udbud

- Reserverede midler til teknologineutrale udbud i 2022-2024 omprioriteres til andre tiltag.
- Omlægning af støttemodel til forsøgsvindmøller på land og ny støtte til testvindmøller på hav.
- Reserverede midler til forsøgsmøller i 2023-2024 omlægges fra driftsstøtte til investeringsstøtte. Herunder skal sikres nødvendig lovhjemmel til, at støtten kan omfatte test på hav.

Delaftale om mere grøn varme og udfasning af naturgas

Mere grøn varme. Naturgas skal udfases

- I foråret 2023 fremlægges en plan for udfasning af den fossile opvarmning fra olie- og gasfyr i statens og de kommunale og regionale bygninger.
- Regeringen vil i 2026 – når der er bedre overblik over, hvor mange husstande og virksomheder, der er tilbage på gasnettet – fremlægge mulige initiativer samt finansiering, der skal til for at indfri ambitionen om udfasning af gasfyr i 2035 og 100% grøn gas i 2030.
- Regeringen forventer at kunne præsentere en model for stop for nyinstallationer af gas- og oliefyr i november 2022.
- Der skal planlægges en kontrolleret nedlukning eller konvertering af dele af gasdistributionsnettet.
- Evida pålægges at udarbejde en kortlægning af områder, hvor det vurderes hensigtsmæssigt at lukke for gassen, herunder under hensyntagen til gasforbrugende virksomheder. Aftalepartierne præsenteres for kortlægningen primo 2023.
- Der udarbejdes en model for, hvordan den konkrete nedlukning eller konvertering af gasdistributionsnettet kan finde sted i henhold til dansk og europæisk lovgivning.
- Styrket rådgivning til forbrugerne igangsættes i 2022 og det digitale værktøj Boliganalysen tilbydes gratis til alle kommuner i 2022-2025.
- Myndighederne skal afklare, hvorvidt støjkrav kan være en forhindring for etablering af varmepumper med henblik på en politisk drøftelse heraf.
- Aftalepartierne vil i 3. kvartal 2022 drøfte status på indsatsen ved *Delaftale om disponering af midler fra aftale om målrettet varmecheck og udfasning af sort varme*, herunder behovet for yderligere tiltag.

Bedre vilkår for investeringer i – og udrulning af – grøn fjernvarme

- Varmeforsyningsloven underkastes et serviceeftersyn. Loven skal gøres lettere at forstå og mindre bureaukratisk.
- Selskaberne skal have bedre finansieringsvilkår for investeringer i den grønne omstilling gennem justering af eksisterende forrentningsregler og fjernelse af henlæggelsesregler.
- Selskaberne gives mulighed for, at underdækning og overdækning udlignes over en længere periode end i dag.
- Afskrivningsperioden for investeringer skal afspejle investeringernes forventede levetid og dermed give mulighed for længere afskrivningsperiode.
- Der skal indføres et prisloft på forbrugerpriserne på fjernvarme, som sættes ud fra en individuel VE-varmeforsyningsløsning, f.eks. en varmepumpe, jf. nedenfor om "øget forbrugerbeskyttelse". I forbindelse med indførelsen af prisloftet er aftalepartierne enige om at afskaffe samfundsøkonomikravet.
- Godkendelsesprocessen for fjernvarmeprojekter forenkles i 2022 og 2023.
- Borgere i områder, hvor der planlægges fjernvarme, får ved brev i 2022 mulighed for at give tilsagn til yderligere information om tilslutning til fjernvarme og at få tilsendt et tilbud til tilslutning til fjernvarme.
- Der nedsættes en hurtigarbejdende task-force, der skal udbore mulighederne og konsekvenserne ved en automatisk ja-tak-ordning inden for rammerne af dansk og europæisk lovgivning.
- Sektorens gennemsigtighed styrkes gennem løbende indberetning af data om klimaaftryk, forsyningssikkerhed og omkostninger.
- Der arbejdes for et forbud mod godkendelse af nye projekter for fjernvarmeanlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel til grund-, mellem- og spidslast til fjernvarme.
- Fjernvarmeselskaberne skal inden udgangen af 2023 fremlægge en plan for udfasning af ledningsgas på deres egne rent varmeproducerende anlæg (gaskedler). Klima-, energi- og forsyningsministeren vil arbejde på en aftale med KL herom.

Øget forbrugerbeskyttelse

- Der skal indføres et prisloft på forbrugerprisen på fjernvarme, som sættes ud fra en individuel VE-varmeforsyningsløsning.
- Regeringen præsenterer et oplæg til indførelse af prisloft inden udgangen af 2022.
- Forsyningstilsynet skal føre et forstærket tilsyn med de selskaber, der ligger over prisloftet. Såfremt et selskab inden for en rimelig periode ikke kan overholde prisloftet, vil forbrugerne få bedre mulighed for at

vælge anden varmekilde.

- Selskaber, der er underlagt tilstrækkeligt konkurrencepres fra andre opvarmningsformer, kan efter ansøgning undtages fra nuværende prisregulering ud fra kriterier, som fastlægges af Forsyningstilsynet med inddragelse af branchen og erhvervs- og forbrugerorganisationer.
- Den omkostningsbestemte regulering af sektoren fastholdes, men investeringsikkerheden for nye grønne investeringer skal øges "gennem en justering af substitutionsprisen, så den ikke gælder med bagudrettet virkning".
- Udviklingen i prisen på varme fra individuelle varmepumper skal følges systematisk med henblik på transparens om konkurrencen på varmemarkedet.
- I de kommunale fjernvarmeselskaber skal der være en klar adskillelse af myndighed og drift, og bestyrelsen skal bestå af mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer.
- Forsyningstilsynet skal foretage en evaluering af den nye regulering tre år efter implementeringen.

Økonomisk hjælp

- Der skal gennemføres et serviceeftersyn af tilskudspuljerne fra *Energiaftale 2018* målrettet udfasning af olie- og gasfyr.
- Bygningspuljen skal opsplittes i to med henblik på en pulje målrettet henholdsvis konverteringer og energirenoveringer.
- Der igangsættes en analyse af mulighederne for målretning af tilskudspuljerne, som partierne kan drøfte inden udgangen af 2022.
- Det skal undersøges, hvordan flere bygningsejere kan søge om støtte til en fælles varmeløsning, der omlægger varmforsyningen væk fra gas.
- Tinglysning af pant for lån til udsiftning af olie- og gasfyr til andre opvarmningskilder afgiftsfritages i perioden 2023-2028, og der bliver samtidig etableret en ordning, hvor det bliver muligt at optage lån med statsgaranti til skift til andre opvarmningskilder i boliger i landdistrikter, der ikke kan tilkobles fjernvarmenettet, og hvor der er usikkerhed om værdiansættelsen af boligen og dermed friværdien. Regeringen fremsætter lovforslag herom i efteråret 2022.

Mere grøn gas

- Der indføres en regulering af metantab fra biogasproduktion, som begrænser metantabet. Regulering vil træde i kraft den 1. januar 2023.
- Udbygningen af biogas fremrykkes ved at fremrykke andet udbud.

- Det skal undersøges, om energiafgørdegrænsen kan sænkes yderligere, og om anvendelse af halm til produktion af biogas kan øges.
- Overkompensationsvurderinger på biogas skal udarbejdes, når årsregnskaberne foreligger, hvorefter Regeringen vil fremlægge konkret forslag til håndtering af eventuel overkompensation.

Justering af Erhvervspuljen

Dele af Erhvervspuljen omprioriteres til finansiering af initiativer i delaftalen om grøn varme og udfasning af naturgas. For at understøtte en større klimaeffekt er aftalepartierne enige om at justere søgekriterierne i Erhvervspuljen som følger:

- Indførelse af CO2 som supplerende tildelingskriterie, som vil åbne for, at projekter, der sparer CO2 men ikke energi, kan opnå støtte via Erhvervspuljen, fx støtte til konvertering væk fra fossil gas til fx biobrændsel eller fjernvarme.
- Fjerne krav om konkurrenceudsættelse, så støtten kommer hurtigere ud at virke.
- Mulighed for igangsættelse af projekter efter indsendelse af ansøgning.
- Positivliste med tiltag som modtager en fastsat støttesats for at lette administrationen.
- Højere støttesats til investeringer i grøn omstilling inkl. energisparende initiativer.
- Stop for tilskud til installation af nye gaskedler.
- Prioriteringsfaktor for gaskonverteringer, så det økonomiske incitament til ansøgning om gasreducerende projekter øges.